

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli d. 21 april 1890, kl. 1 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om
ändring i §§ 68, 69, 70 och 71 riksdagsordningen.*

I en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 221, föreslår herr
J. Johansson i Noraskog,
att Riksdagen ville till grundlagsenlig behandling förklara hvilande
följande förslag till ändrad lydelse i vissa delar af

riksdagsordningen:

§ 68. Till följd af — — — — behörigen fullgöra. Denne Riksdagens justitieombudsman — — — väljes af en nämnd af fyratioåtta ledamöter. I nämnden inträder från hvardera kammaren de tjugofyra, som bevistat de flesta riksdagar; och bland dem, som bevistat lika många riksdagar, inträder den förr, som äldre är. Vid hinder eller förfall för någon eller några af nämndens ledamöter inkallas den eller de, som efter föresagda grunder är dertill i ordningen närmast, till dess antalet är fullt. Statsrådets medlemmar eller kamrarnes talmän må ej i nämnden sitta. Denne nämnds ledamöter, som böra till valförrättningen sammanträda å dag, som talmännen utsätta, och ej må åtskiljas förrän valet är fulländadt, skola först samfäldt, medelst slutna sedlar, hvar för sig föreslå den man, som de anse böra komma under omröstning. Falla dervid rösterna till mer än hälften på en man, är han behörigen vald. I annat fall verkställes ny omröstning mellan de två, som de flesta rösterna erhållit, och skall den, som dervid uppnår röstöfvervigt, anses vald. Till undvikande af lika röstetal bör vid andra omröstningen en sedel förseglad afläggas och dermed förfaras såsom i 60 § säges.

Valmännen böra — — — — derifrån hindrad.

I händelse — — — — — i hans ställe.

Inträffar något — — — — — utöfvas.

§ 69. Den nämnd, som i föregående § säges, skall hvart tredje år vid lagtima riksdag och å dag, som talmännen utsätta, sammanträda för att, i den ordning 103 och 104 §§ regeringsformen stadga, derom döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras viktiga kall bibehållas, eller om — — — domsrätt skiljas.

Nämndens samtliga ledamöter — — — vidare föreskrifves.

§ 70. Lagtima riksdag skall — — — vård öfver tryckfriheten. Desse komiterade — — — väljas medelst omröstning af den nämnd, som i 68 § säges. Afgår mellan riksdagarne — — — behörig man.

§ 71. Hvarje lagtima riksdag skall genom den nämnd, som i 68 § sägs, välja fullmäktige att, jemlikt särskilda reglementen, riksbankens och riksgäldskontorets medel och tillhörigheter förvalta. Desse fullmäktige — — — ordföranden inträffar.

Då, enligt motionärens förslag, Riksdagens äldste ledamöter skulle vara sjelfskrifne medlemmar i den nämnd, som enligt samma förslag dels hade att välja såväl fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret som justitieombudsman och komiterade för tryckfrihetens vård, dels ock egde att, på sätt 69 § riksdagsordningen bestämmer, döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente att i deras viktiga kall bibehållas, vore Riksdagen naturligtvis utesluten från hvarje inflytande på denna nämnds sammansättning. Riksdagen skulle sakna möjlighet att gent emot densamma göra sin vilja gällande, äfven om nämnden fortfarande utöfvade sin verksamhet i uppenbar strid emot den mening, som inom riksdagen allmänt vore rådande.

I betraktande häraf och då nämndens sammansättning säkerligen endast sällan komme att undergå någon väsentligare förändring, blefve följden af ett antagande af motionärens förslag, att Riksdagens nuvarande magt beträffande de viktiga områden, nämndens verksamhet skulle omfatta, helt och hållet öfverflyttades till en jemförelsevis liten krets af riksdagemän. Att detta i flera afseenden skulle vara synnerligen olämpligt, anser utskottet uppenbart.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet — som uti denna dag afgifvet betänkande n:o 11 föreslår, att ett af Kongl. Maj:t framlagdt förslag om ändring bland annat af 71 § riksdagsordningen, enligt hvilket förslag nu gällande stadganden angående sättet för utseende

af Riksdagens fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret skulle bibehållas oförändrade, må af Riksdagen antagas att hvila för vidare grundlagsenlig behandling — hemställa,

att herr Johanssons motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 april 1890.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.
